

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Котлы Бөкәш авыл жирлеге Советы

КАРАР № 5

Котлы Бөкәш ав.

2022 елның 26 августы

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Котлы Бөкәш авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

“Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 маддәсе, “Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында” 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 маддәсе, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Котлы Бөкәш авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставының 87,88,89 маддәләре нигезендә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлеге Советының 2015 елның 16 апрелдәге 56-1 номерлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Котлы Бөкәш авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына (Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлеге Советының 2016 елның 1 декабрдәге XXII номерлы, 2017 елның 25 июлендәге XXX-2, 2018 елның 27 апрелдәге IV, 2018 елның 12 октябрдәге X-1, 2019 елның 9 октябрдәге IX, 2020 елның 15 октябрдәге III номерлы карарлары нигезендә кертелгән үзгәрешләр белән) кушымтага ярашлы рәвештә үзгәрешләр һәм өстәмәләргә кертергә.
2. Әлеге карарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда юстиция органнарына дәүләт теркәвенә жибәргә.
3. Карарны дәүләт теркәвенән соң Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Котлы Бөкәш авыл жирлегенң түбәндәге адреслар буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендларында: Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе муниципаль районы, Котлы Бөкәш авылы, Совет урамы, 32 йорт; Тәберде Чаллысы авылы, Совет урамы, 34 йорт; Мәмли Казак Чаллысы авылы, Үзәк урам, 29 йорт һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар, “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 маддәсендәге 8 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алып, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Карарның үтәлешенә контрольлек итүне үземнең жаваплылыкта калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Котлы Бөкәш авыл җирлегенә
башлыгы

Г.Г. Нәжипов

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль
районы Котлы Бөкәш авыл
жирлеге Советының
2022 елның 26 августындагы
5 номерлы карарыа кушымта

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Котлы Бөкәш авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Котлы Бөкәш авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләрне кертергә:

- 1) 5 маддәдә:
  - а) 1 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“1. Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

    - 1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору, жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзү һәм раслау;
    - 2) жирлекнең жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару;
    - 3) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәтне биләү, аннан файдалану һәм аның белән эш итү;
    - 4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә янғын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәэмин итү;
    - 5) жирлек халкын элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;
    - 6) ял итүне оештыру һәм жирлектә яшәүчеләрне мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;
    - 7) жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм гаммәви спортны үстерү өчен шартлар тудыру, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;
    - 8) жирлекнең архив фондларын булдыру;
    - 9) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, предметы булып жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү торган төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, предметы булып жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларының һәм күрсәтелә торган хезмәтләренең инвалидлар өчен мөмкин булуын тәэмин итүгә карата таләпләрне үтәү, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру;
    - 10) адресация объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, гамәлдән чыгару, урам-юл челтәре элементларына, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан,

муниципаль районның жирле әһәмиятендәге автомобиль юлларынан гайре), мондый исемнәрне үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адрес рәестрында мәғлүмат урнаштыру;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүдә ярдәм итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

14) каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм ташу (чыгару) эшчәнлеген оештыруда катнашу;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм мәет жирләү урыннарын карап тоту;

16) жирлек чикләрендә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә халыкны су белән тәмин итүне, суны чыгаруны, халыкны ягулык белән тәмин итүне оештыру;

17) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген;

18) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуға һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) низагларны профилактикалауға (кисәтүгә) юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

19) жирлек халкының күпләп ял итү өчен шартлар тудыру һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыру, моңа гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосаларына иреккә керүен тәмин итү дә керә;

20) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә үзбелдек белән (рөхсәтсез) төзелгән қорылманы жимерү турында, үзбелдеккә төзелешне сүтү яисә аны рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларына, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә, жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында яисә капитал төзелеш объектлары параметрларына карата федераль законнарда билгеләнгән мәжбүри таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү.”;

2) 6 маддәнең 1 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге 18 пунктчаны өстәргә:

“17) алкогольле, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.”;

3) 16 маддәнең 9 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге 7 пунктны өстәргә:

“7) инициативалы проект турында фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.”;

4) 20 маддәнең 1 өлешенә “һәм жирлек жирле үзидарәсенә вазыйфай затлары,” сүзләрепнән соң “инициативалы проектлар кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу,” сүзләрен өстәргә;

5) 22 маддәдә:

а) 2 өлөштө “анда сайлау хокукына ия торақ пунктта яшәүчеләрнен яртысыннан артыгы катнашканда” сүзләрәннән соң “(яки аның территориясенен бер өлөшенен)” сүзләрән өстәргә;

б) түбәндәгә эчтәлектәгә 3 өлөш белән тулыландырырга:

“3. Халык жыены жирлек составына керүче торақ пункт территориясенен бу өлөшөндө гражданның үзара салымын кертү һәм файдалану мәсьәләсе буенча үткәрелә ала. Халык жыены үткәрелә торган торақ пункт территориясенен бер өлөшө чикләре жирлек Советы тарафыннан торақ пункт территориясенен әлегә өлөшөндө яшәүчеләрнең жирле әһәмияткә ия мәсьәләне хәл итүдә уртак мәнфәгатьләр критериеннән чыгып билгеләнә.”;

б) 23 маддәдә:

а) 2 өлөшкә түбәндәгә эчтәлеккә жөмлө өстәргә:

“Гражданның инициативалы проектны хуплау турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораштыруда жирлек халкы яисә аның бер өлөшө катнашырга хокуклы, аларда уналты яшыкә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.”;

б) 23 маддәнен 7 өлөшөндәгә 1 пунктна “яисә жирлек халкы” сүзләрән өстәргә;

7) 40 маддәнен 1 өлөшөндәгә 7 пунктн түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

“7) Россия Федерациясе гражданның ия Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданның (аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидәрә органнарына сайланырга хокуклы), чит дәүләт гражданның (подданствосы) яисә яшәүгә рөхсәте яисә башка документы булып Россия Федерациясе гражданның яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидәрә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданның чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган ул документны туктату, әгәр Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;”;

8) 46 маддәнен 1 өлөшөндәгә 9 пунктн түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

“9) Россия Федерациясе гражданның ия Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданның (аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидәрә органнарына сайланырга хокуклы), чит дәүләт гражданның (подданствосы) яисә яшәүгә рөхсәте яисә башка документы булып Россия Федерациясе гражданның яисә Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидәрә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданның чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган ул документны туктату, әгәр Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;”;

9) 49 маддәнен 2 өлөшөн түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

“2. Жирлекнең башкарма комитеты жирлекнең жирле әһәмияттәгә мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итү буенча түбәндәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

1) жирлек музейларын төзү;

2) жирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;

3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;
4) жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләреннән хокукларын гамәлгә ашыруга бәйләп эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

5) Россия Федерациясә халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм жирлек территориясендә миллиләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

6) жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

7) муниципаль яңгың сагын булдыру;

8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

9) кеше хокукларын тәмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

10) “Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында” 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук гомумроссия инвалидлар ижтимагый берләшмәләре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының, торак урыннарын гражданның бирү;

12) жирлек территориясендә хужаларсыз гына яшәүче хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне тормышка ашыру;

13) “Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында” 23.06.2016 ел № 182-ФЗ Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

14) инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын, жайлашу физик культурасын һәм жайлашу спортын үстерүгә ярдәм итүгә;

15) “Кулланучылар хокукларын яклау турында” 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясә Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;

16) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына күрсәтелгән вазыйфаны хезмәткәр биләгән вакытка торак урыны бирү;

17) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.”;

10) 68 маддәнең 4 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

4. Муниципаль норматив хокукый актларда элек каралган эшқуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен мәжбүри таләпләрне, инвестиция эшчәнлеге субъектлары өчен вазыйфаларны билгели торган яисә үзгәртә торган муниципаль норматив хокукый актлар проектлары тиешле муниципаль берәмлекләреннән жирле үзидарә органнары тарафыннан Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә жайга салу йогынтысын бәяләү үткәрелергә мөмкин, түбәндәгеләрдән гайре:

1) жирле салымнар һәм жыемнар билгели, үзгәртә, туктатып тора, юкка чыгара торган муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары норматив хокукый актлары проектлары;

2) бюджет хокук мөнәсәбәтләрән жайга салучы муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары норматив хокукый актлары проектлары;

3) гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнгән норматив хокукый актлар проектлары.

Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү эшқуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен артык бурычлар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган нигезләмәләрне ачыклау максатларында уздырыла, шулай ук эшқуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектларының һәм жирле бюджетларның нигезсез чыгымнары барлыкка килүгә ярдәм итә торган нигезләмәләрне.”.

11) 79 маддәдә:

а) 3 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“3. Жирлек Советының жирлек бюджеты керемнәренә гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм жирлек Советына бюджет турындагы карар проекты кертелгәннән соң кабул ителгән норматив хокукый актлары агымдагы финанс елына һәм план чорына агымдагы финанс елы күрсәткечләре өлешендә бюджетка үзгәрешләр керткәндә чираттагы финанс елында исәпкә алына.”;

б) 6 өлешкә түбәндәге эчтәлектәге яңа өченче абзацны өстәргә:

“Россия Федерациясенә милли үсеш максатларын билгеләүче һәм халыкка гавами хакимият органнары эшчәнлегенә аларга ирешү буенча юнәлешләр билгеләүче документларда;”;

өченче - жиденче абзацларны тиндәшле рәвештә дүртенче - сизгенче абзацлар дип санарга;

12) 81 маддәдә:

а) 1 өлешне “(торак пунктның” сүзләреннән соң “яки аның территориясенә бер өлеш” сүзләре белән тулыландырырга;

б) 2 өлештә “һәм 4.1” сүзләрен “4.1 һәм 4.3” сүзләренә алмаштырырга.

13) 88 маддәнең 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“2. Жирлек Уставы, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Советы карары, дәүләт теркәвенә алынганнан соң, Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге адрес буенча рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш: <http://pravo.tatarstan.ru> -Россия Федерациясе Юстиция министрлығының «Россия Федерациясендә норматив хокукый актлар» порталында; <http://pravo-minjust.ru> кат <http://право-миноуст.рф> - челтәр басмасы буларак теркәлү: № ФС77-72471, 05.03.2018). Жирлек башлыгы теркәлгән жирлек Уставын, жирлек Советының жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карарын муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органынан муниципаль берәмлек уставы, муниципаль хокукый акт турында муниципаль берәмлек уставына үзгәрешләр кертү хакында мәгълүматларны “Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында” 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ

номерлы Федераль законның 4 маддәсендәге 6 өлешендә каралган Россия Федерациясе субъекты муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына кертү турында хәбәрнамә килеп ирешкән көннән алып жиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) тиеш.”.